

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 1 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

Tytuł:

**BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS WYKONYWANIA
PRAC NA WYSOKOŚCI W ARCELORMITTAL
POLAND S.A.**

Title:

**SAFETY DURING THE PERFORMANCE OF WORKS
AT HEIGHT IN ARCELORMITTAL POLAND S.A.**

**Opracował /
Worked out by:**

Główny Specjalista BHP

Jerzy Wojcieszak

**Zatwierdził /
Approved by:**

Dyrektor Biura BHP

Wojciech Kozak

	PROCEDURA / PROCEDURE P O / S 2 / B . 0 2 1 Zag / Issue 6440 Kat / Cat A / Bc	Strona/Page 2 / Stron/Pages 14 Wydanie/Edition 1	 ArcelorMittal
---	--	---	---

1. CEL

Celem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ArcelorMittal Poland S.A. podczas wykonywania prac na wysokości, zgodnie ze standardem operacyjnym Grupy ArcelorMittal, BHP AM 003 „Praca na wysokości” oraz art. 212 pkt 3 Kodeksu Pracy.

2. PRZEDMIOT I ZAKRES

2.1. Przedmiot

Przedmiotem są zasady postępowania przy organizowaniu, przygotowaniu i prowadzeniu prac na wysokości na terenie ArcelorMittal Poland S.A.

2.2. Zakres

Procedura obowiązuje zarówno pracowników Spółki, jak również wykonawców wykonujących prace na wysokości na terenie Spółki i na jej rzecz.

3. TERMINOLOGIA, DEFINICJE I UŻYTE SKRÓTY

3.1. Terminologia i definicje

- a) **Spółka** – rozumie się przez to ArcelorMittal Poland S.A.,
- b) **Kierownik komórki organizacyjnej** – rozumie się przez to dyrektorów biur lub zakładów, kierujących pokazanymi na schemacie organizacyjnym Spółki komórkami organizacyjnymi,
- c) **Zezwalający na wykonanie prac na wysokości** - pracownik Spółki wyznaczony i upoważniony przez kierownika komórki organizacyjnej do nadzoru, realizacji i koordynacji zadania, remontu, projektu, przez pracowników Spółki lub pracowników Wykonawców posiadający ważny certyfikat ukończenia kursu organizatora pracy na wysokości lub inny certyfikat upoważniający do organizowania pracy na wysokości.
- d) **Kierujący zespołem** – pracownik upoważniony pisemnie przez kierownika komórki organizacyjnej Spółki lub Wykonawcę, wyznaczony do kierowania zespołem wykonującym prace na wysokości, posiadający umiejętności zawodowe w zakresie wykonywanej pracy oraz posiadający co najmniej ważny certyfikat ukończenia kursu organizatora pracy na wysokości lub inny certyfikat upoważniający do organizowania pracy na wysokości.
- e) **Bezpośrednio nadzorujący pracę** – pracownik Spółki lub Wykonawcy sprawujący bezpośredni nadzór nad wykonaniem prac, wskazany do tego celu przez organizatora prac, posiadający uprawnienia do pracy na wysokości.
- f) **Koordinator BHP** – pracownik Spółki, posiadający kwalifikacje zawodowe i ukończony kurs koordynatora bhp pozwalający na realizację zadań w rozumieniu art. 208 ustawy z dn. 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
- g) **Kierownik remontu (projektu, zadania)** – rozumie się przez to osobę wyznaczoną przez przełożonych do nadzoru realizacji i koordynacji remontu (projektu, zadania), przez pracowników Spółki oraz pracowników Wykonawców,
- h) **Obserwator BHP** – rozumie się przez to pracownika wyznaczonego do prowadzenia obserwacji i nadzoru nad pracami pod względem bezpieczeństwa i działań interwencyjnych, w celu eliminowania ryzyka lub zagrożenia wypadkowego,
- i) **Praca na wysokości** – rozumie się przez to pracę wykonywaną na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi,
- j) **Wysokość spadania** - wysokość obszaru wolnego od elementów konstrukcyjnych pod stanowiskiem pracy,
- k) **Dach kruchy, powierzchnia o kruchym pokryciu** - jest to powierzchnia, która może załamać się w przypadku wejścia osoby lub umieszczenia na niej obciążenia,
- l) **Mapa dachu** - mapa szczegółowo pokazująca środki ochrony przed upadkiem z wysokości podczas poruszania się na dachu/podeście/ podłodze dla wszystkich czynności na dachu/ podeście, podłodze, którą obowiązkowo należy opracować podczas planowania pracy dla każdego jej etapu.
- m) **Siatka bezpieczeństwa**- tymczasowa konstrukcja stosowana do ochrony osób pracujących na wysokości, a także zabezpieczenia przed spadającymi z góry przedmiotami i narzędziami.

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 3 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

- n) **Oznakowanie obszaru pracy**- wyznaczenie strefy niebezpiecznej poprzez użycie np. taśmy ostrzegawczej, tablic oraz znaków widocznych także w nocy.
- o) **Wygrodzenie obszaru pracy**- wyznaczenie strefy niebezpiecznej poprzez użycie barierek, płotów, balustrad, widocznych także w nocy.

3.2. Użyte skróty

- 3.2.1. IRATA - (International Industrial Rope Access Trade Association - Międzynarodowe Branżowe Stowarzyszenie Przemysłowych Techników Dostępu Linowego.
- 3.2.2. HIRA - (Hazard Identification and Risk Assessment) Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka.
- 3.2.3. BHP - Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.
- 3.2.4. UDT- Urząd Dozoru technicznego.

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- 4.1.1. Kierownicy komórek organizacyjnych, w których prowadzone są prace na wysokości, są zobowiązani do:
 - a) skierowania pracowników upoważnionych do wykonywania prac na wysokości na badania lekarskie i zapewnienie, że osoby te mają ważne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na wysokości – wystawione przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich.
 - b) skierowania pracowników wykonujących pracę na wysokości na szkolenie w zakresie bezpiecznego wykonywania prac na wysokości..
 - c) wykonania udokumentowanej identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka HIRA, w celu zidentyfikowania wszelkich miejsc wykonywania prac i przebywania na wysokości, w tym prac na dachach, a także w celu zidentyfikowania wszelkich urządzeń służących do prac lub przebywania na wysokości.
 - d) wyposażenia pracowników wykonujących prace na wysokości w środki ochrony zbiorowej i indywidualnej zabezpieczające przed upadkiem z wysokości.
 - e) sporządzenia i corocznej aktualizacji do końca I kwartału każdego roku wykazów wyposażenia technicznego stosowanego w komórkach organizacyjnych podczas prac na wysokości, obejmującego:
 - drabiny stałe i przenośne,
 - rusztowania,
 - podesty ruchome,
 - windy,
 - podesty i barierki stałe,
 - środki ochrony indywidualnej chroniących przed upadkiem z wysokości (szelki bezpieczeństwa, amortyzatory, urządzenia samohamujące, łączniki, punkty kotwienia, liny życia i inne). Elementy te wymagają bieżącej i okresowej (nie rzadziej niż raz w roku) kontroli. Kontrola musi być udokumentowana. Za właściwe oznakowanie posiadanego wyposażenie do pracy na wysokości odpowiada kierownik komórki organizacyjnej.
 - f) zapewnienia bieżącej i okresowej (nie rzadziej niż raz w roku) kontroli wyposażenia technicznego stosowanego w komórkach organizacyjnych podczas prac na wysokości. Kontrola musi być udokumentowana,
 - g) zapewnienia właściwego oznakowania wyposażenia technicznego do pracy na wysokości.
- 4.1.2. Najwyższe kierownictwo Spółki, dozór liniowy danego zakładu, pracownicy Biura Inwestycji oraz pracownicy Biura BHP, są zobowiązani podczas audytów oceniać sposób nadzoru nad pracami na wysokości, pracę obserwatorów bhp i sposób wykorzystania systemu monitoringu z kamer.

	PROCEDURA / PROCEDURE P O / S 2 / B . 0 2 1 Zag / Issue 6440 Kat / Cat A / Bc	Strona/Page 4 / Stron/Pages 14 Wydanie/Edition 1	 ArcelorMittal
---	---	--	---

5. OPIS POSTĘPOWANIA

- 5.1.1. Praca na wysokości jest jednym z rodzajów prac szczególnie niebezpiecznych występujących na terenie Spółki i podlega wszelkim wymogom prawnym dotyczącym wykonywania tego rodzaju prac.
- 5.1.2. Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:
- osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi
 - wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.
- 5.1.3. Na wszelkich powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1 m nad poziomem otaczającego terenu, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać pracownicy, lub służących jako przejścia, należy zastosować środki ochrony zbiorowej chroniące przed upadkiem z wysokości, w postaci balustrad zamontowanych w sposób stały, składających się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w inny sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób. Wymóg ten nie dotyczy ramp przeładunkowych.
- 5.1.4. Niemniej dla każdego zadania, gdzie ocena ryzyka HIRA wyraźnie wskazuje zagrożenie upadkiem z wysokości, właściwe działania zapobiegawcze muszą być podejmowane, nawet jeżeli wysokość z której można upaść jest mniejsza niż 1 m.
- 5.1.5. Wejścia i zejścia z pomostów, rusztowań i innych miejsc pracy na wysokości muszą być bezpieczne i spełniać wymogi określone w przepisach. Zabrania się stosowania drabin przenośnych o wysokości powyżej 2,5 m do wchodzenia i schodzenia pomiędzy poziomami pracy.
- 5.1.6. Prace na wysokości powinny być organizowane i wykonywane w sposób nie zmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady lub obrys urządzenia, na którym stoi. W przypadkach zmuszających pracownika do wychylenia się poza poręcz balustrady lub obrys urządzenia, na którym stoi, należy każdorazowo stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej.
- 5.1.7. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie środków ochrony zbiorowej chroniących przed upadkiem z wysokości jest niemożliwe, należy bezwzględnie stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do rodzaju i warunków wykonywania pracy.
- 5.1.8. Niedopuszczalnym jest stosowanie do zabezpieczenia pracowników przed upadkiem z wysokości wyłącznie środków ochrony indywidualnej w warunkach umożliwiających zastosowanie środków ochrony zbiorowej.
- 5.1.9. W celu zapewnienia bezpiecznego wykonywania prac na wysokości obowiązuje poniższy tryb postępowania:
- połeceniodawca lub kierownik remontu, (projektu, zadania) wyznacza osobę nadzorującą prace na wysokości do wyłącznego nadzorowania prac na wysokości,
 - zadaniem osoby wyznaczonej do nadzoru prac na wysokości jest:
 - skompletowanie zespołu pracowników uprawnionych do wykonywania prac na wysokości. Pracownicy ci muszą posiadać ważne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na wysokości – wystawione przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich,
 - zapewnienie stałego bezpośredniego nadzoru nad pracownikami wyznaczonymi do wykonywania tego rodzaju prac,

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 5 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

- identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka wykonywanych prac HIRA oraz zapoznanie z nią pracowników pracujących na wysokości,
- zapewnienie wykonywania prac na wysokości tylko na zezwolenie/polecenie pisemne. W „Zezwoleniu na wejście/wykonywanie prac na wysokości” – Formularz nr 1, muszą być określone - na podstawie oceny ryzyka HIRA - wszystkie zbiorowe i indywidualne środki zabezpieczające przed upadkiem z wysokości. „Zezwolenie na wejście/wykonywanie prac na wysokości” - Formularz nr 1, jest ważne jeden dzień. Wszelkie zmiany w treści powodują utratę ważności i konieczność opracowania nowego zezwolenia.
- opracowanie planu zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości w przypadku prac, gdzie nie ma zainstalowanych stałych punktów kotwienia, lin życia lub nie wyznaczono i nie oznakowano miejsc zastosowania przenośnych punktów kotwienia,
- opracowanie Mapy dachu w przypadku pracy na dachu kruchym,
- przeprowadzenie – przed przystąpieniem do realizacji prac – instruktażu dla pracowników, obejmującego imienny podział pracy, kolejność wykonywania zadań oraz wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach,
- sprawdzenie stanu psychofizycznego pracowników na podstawie bezpośredniej rozmowy oraz obserwacji zachowania pracowników przed przystąpieniem do prac,
- sprawdzenie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości,
- przerwanie pracy w przypadku zagrożenia upadkiem z wysokości.

5.1.10. Wszystkie prace na wysokości wymagające użycia indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem, z wyjątkiem prac na dachach kruchych określonych w pkt 5.5.3, muszą być nadzorowane poprzez:

Obserwatora BHP - osoby wyznaczonej do nadzoru z ramienia wykonawcy,

lub

Obserwatora BHP - pracownika służby BHP wykonawcy,

lub

Obserwatora BHP - osoby wyznaczonej do nadzoru przez kierownika komórki organizacyjnej Spółki, na terenie którego są prowadzone prace na wysokości.

5.1.11. Obserwatorzy BHP nie mogą uczestniczyć w pracach zespołu wykonującego prace na wysokości i muszą przebywać w miejscu wykonywania pracy przez cały czas. Dopuszczalne jest użycie kamer przekazujących obraz z całego obszaru pracy na wysokości na monitor ekranowy w czasie rzeczywistym. W tym przypadku Obserwator BHP może przebywać w innym miejscu. Musi być zapewniona skuteczna łączność pomiędzy Obserwatorem BHP i pracownikiem bezpośrednio nadzorującym prace w przypadku zauważenia zagrożenia upadkiem i przerwania prac. W przypadku obserwacji pracy na monitorze ekranowym Obserwator BHP nie może wykonywać innych prac, uczestniczyć w spotkaniach online, webinarach itp.

5.1.12. Podczas prac na wysokości w przestrzeniach ograniczonych Obserwatorem bhp może być osoba asekurująca prace.

5.1.13. Rodzaj nadzoru należy określić w Zezwoleniu na wejście/wykonywanie prac na wysokości.

5.1.14. Obserwatorzy BHP nadzorujący prace muszą być wyznaczeni imiennie.

5.1.15. Obowiązkiem Obserwatora BHP jest ciągły nadzór i pilnowanie, aby wszyscy pracownicy byli przypięci w prawidłowy i bezpieczny sposób do liny życia lub punktów kotwienia przez cały czas wykonywania pracy.

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 6 / Stron/Pages 14 Wydanie/Edition 1	 ArcelorMittal
---	---	---	---

- 5.1.16. Obowiązkiem Obserwatora BHP jest wyegzekwowanie spełnienia wymagań bezpieczeństwa określonych w ocenie ryzyka HIRA. W przypadku stwierdzenia zagrożenia upadkiem z wysokości, obserwator MUSI natychmiast wstrzymać prace.
- 5.1.17. Obserwator BHP musi być ubrany w kamizelkę odblaskową z napisem Obserwator BHP. W przypadku wykonywania prac w miejscach, gdzie użycie kamizelki stanowi zagrożenie należy przewidzieć i zastosować inne oznakowanie osoby pełniącej funkcję Obserwatora BHP.
- 5.1.18. Osobą odpowiedzialną za wydanie zezwolenia na rozpoczęcie prac na wysokości pracowników Wykonawcy jest pracownik upoważniony przez kierownika danej komórki organizacyjnej, posiadający udokumentowaną wiedzę i umiejętności w tym zakresie, w porozumieniu z Koordynatorem bhp lub kierownikiem remontu (projektu, zadania). Zezwalający musi posiadać ważny certyfikat ukończenia kursu organizatora pracy na wysokości lub inny certyfikat pozwalający na organizowanie pracy na wysokości. Jednodniowe zezwolenie na wykonanie prac na wysokości Formularz nr 1 - „Zezwolenie na wejście/wykonywanie prac na wysokości”, dla pracowników Wykonawcy wydaje Koordynator bhp.
- 5.1.19. Osobą odpowiedzialną za wydanie zezwolenia do pracy na wysokości pracowników Spółki jest pracownik upoważniony przez kierownika danej komórki organizacyjnej, posiadający udokumentowaną wiedzę i umiejętności w tym zakresie. Zezwalający musi posiadać ważny certyfikat ukończenia kursu organizatora pracy na wysokości lub inny certyfikat zezwalający na organizowanie pracy na wysokości.
- 5.1.20. Przed każdym pierwszym rozpoczęciem prac na wysokości, kierujący zespołem lub bezpośrednio nadzorujący pracę zobowiązany jest do przeprowadzenia dla swoich pracowników treningu sprawdzającego umiejętność zakładania i stosowania indywidualnego sprzętu chroniącego przed upadkiem.
- 5.1.21. Podczas wykonywania prac na wysokości w ramach prowadzenia robót budowlanych, rozbiórkowych lub remontowo-konserwacyjnych należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną, zagrożoną spadaniem przedmiotów z wysokości. Do wygrodzenia należy użyć elementów (barierek) o odpowiedniej wytrzymałości, uniemożliwiających dostęp do wnętrza strefy. Ponadto strefę tę należy w sposób trwały i widoczny oznakować tablicami ostrzegawczymi. Użycie wyłącznie taśmy ostrzegawczej do wygrodzenia jest niewystarczające.
- 5.1.22. Strefa niebezpieczna, liczona po płaszczyźnie otaczającego terenu, nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6 m. Strefa niebezpieczna, o której mowa powyżej, może być zmniejszona jedynie pod warunkiem zastosowania innych skutecznych rozwiązań zabezpieczających przed spadaniem przedmiotów z wysokości, takich jak np. siatkowanie, daszki ochronne, itp.
- 5.1.23. W przypadku konieczności zapewnienia przejścia lub przejazdu w strefie niebezpiecznej, zagrożonej spadaniem przedmiotów z wysokości, należy zapewnić daszki ochronne. Szerokość daszka ochronnego powinna wynosić, co najmniej 0,5 m więcej z każdej strony niż szerokość przejścia lub przejazdu. Daszki ochronne powinny się znajdować na wysokości co najmniej 2,4 m nad przejściem, w przypadku przejazdów powinny być dostosowane do wysokości użytkowanych środków transportu. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.
- 5.1.24. Podczas wykonywania prac na wysokości pracownicy muszą używać hełmów ochronnych z zapięciem podbródkowym.
- 5.1.25. Praca na wysokości z wykorzystaniem technik linowych może być wykonywana na terenie Spółki wyłącznie wtedy, gdy nie można jej wykonać w inny sposób. Pracownicy wykonujący pracę z wykorzystaniem technik linowych muszą posiadać co najmniej certyfikat IRATA Level 1 Technik dostępu linowego. Pracownik nadzorujący pracę na wysokości z wykorzystaniem technik linowych musi posiadać certyfikat IRATA Level 3 Technik dostępu linowego- Nadzorujący.

5.2. Praca na wysokości z wykorzystaniem rusztowania

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 7 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

- 5.2.1. Prace na wysokości z wykorzystaniem rusztowań mogą być wykonywane wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia - Formularz nr 1- „Zezwolenie na wejście/wykonywanie prac na wysokości”.
- 5.2.2. Rusztowania powinny być wykonywane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym. Rusztowania systemowe powinny być montowane zgodnie z dokumentacją projektową z elementów poddanych przez producenta badaniom na zgodność z wymaganiami konstrukcyjnymi i materiałowymi, określonymi w kryteriach oceny wyrobów pod względem bezpieczeństwa. Elementy rusztowań, innych niż systemowe, powinny być montowane zgodnie z projektem indywidualnym. Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonywane zgodnie z instrukcją producenta albo projektem indywidualnym.
- 5.2.3. Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań muszą posiadać uprawnienia zweryfikowane przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 20.09.2001r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. z 2018.583 t.j.). Uprawnień nie muszą mieć osoby zatrudnione przy pracach pomocniczych polegających np. na podawaniu czy odbieraniu poszczególnych elementów i przygotowywaniu terenu. Wykonywane przez nich prace muszą przebiegać pod nadzorem montera z uprawnieniami.
- 5.2.4. Po wykonaniu kompletnego montażu rusztowania, wykonawca rusztowania dokonuje jego odbioru. W imieniu wykonawcy rusztowania, odbioru rusztowania dokonuje osoba posiadająca uprawnienia kierownika budowy, a w przypadku braku takiej osoby, osoba posiadająca uprawnienia budowlane. Odbiór rusztowania jest potwierdzany „Protokołem odbioru technicznego rusztowania”, stanowiącym Formularz nr 2.
- 5.2.5. Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego komisyjnego sprawdzenia przez przedstawicieli: wykonawcy montażu rusztowania, użytkownika rusztowania oraz przedstawiciela Spółki. Z ramienia użytkownika rusztowania, komisyjnego sprawdzenia powinien dokonać kierownik budowy lub kierownik robót, a jeżeli nie powołano takich osób funkcyjnych, osoba upoważniona przez użytkownika rusztowania.
- 5.2.6. Przedstawicielem Spółki jest koordynator bhp, kierownik remontu (projektu, zadania) lub pracownik wyznaczony przez kierownika komórki organizacyjnej.
- 5.2.7. Dokonanie komisyjnego sprawdzenia rusztowania, przed dopuszczeniem do jego użytkowania, jest potwierdzane wpisem w dzienniku budowy lub dzienniku robót (jeżeli takie dokumenty zostały wydane) oraz wypełnieniem i podpisaniem „Listy sprawdzenia rusztowania: przed dopuszczeniem”, Formularz nr 3
- 5.2.8. Do wpisu w dzienniku budowy lub dzienniku robót dotyczącego komisyjnego sprawdzenia rusztowania, przed dopuszczeniem do jego użytkowania, należy trwale dołączyć wypełnioną i podpisaną „Listę sprawdzenia rusztowania: przed dopuszczeniem” oraz „Protokół odbioru technicznego rusztowania”. W przypadku odbioru rusztowania dla pracy, dla której nie wydano dziennika budowy lub dziennika robót (np. rusztowania własne Spółki), wypełnioną i podpisaną „Listę sprawdzenia rusztowania: przed dopuszczeniem” oraz „Protokół odbioru technicznego rusztowania” należy dołączyć do zezwolenia/polecenia pisemnego, na podstawie którego takie prace są prowadzone.
- 5.2.9. Na rusztowaniu dopuszczonym do użytkowania wykonawca umieszcza „Metrykę rusztowania” Formularz nr 4 . Brak metryki na rusztowaniu jest równoznaczny z zakazem korzystania z tego rusztowania. Na rusztowaniu niedopuszczonym do użytkowania (np. w związku z niezakończeniem jego montażu lub demontażem) należy umieścić kartę informacyjną o zakazie jego użytkowania. Metryka rusztowania i karta informacyjna o zakazie użytkowania rusztowania powinny być: zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych, nie mniejsze niż formatu A4, w sposób trwały i widoczny z poziomu „0” umieszczone na rusztowaniu. Drabiny wejściowe na rusztowania muszą być złożone lub usunięte. Metryka rusztowania dopuszczonego do użytkowania musi być założona na rusztowaniu przez cały okres jego pozostawienia

	PROCEDURA / PROCEDURE P O / S 2 / B . 0 2 1 Zag / Issue 6440 Kat / Cat A / Bc	Strona/Page 8 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

w miejscu prac w celu identyfikacji użytkownika. Oznacza to, że powinna być zawieszona na rusztowaniu od momentu wspólnego dopuszczenia do użytkowania przez wykonawcę rusztowania, pracownika AMP i użytkownika rusztowania, do czasu rozpoczęcia demontażu rusztowania. UWAGA: W „Metryce rusztowania” Formularz nr 4 w polu Użytkownik należy wpisać dane umożliwiające szybką identyfikację. W przypadku firm zewnętrznych, nazwa firmy i nr telefonu kontaktowego, w przypadku AMP nazwa komórki organizacyjnej i numer telefonu do osoby odpowiedzialnej za stan techniczny rusztowania.

5.2.10. Rusztowania muszą:

- posiadać pełny i stabilny pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów,
- każdy podest rusztowania musi posiadać zabezpieczenie przed przypadkowym podniesieniem i przemieszczeniem się - dotyczy to również podestów drewnianych.
- posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń,
- zapewniać bezpieczną komunikację poziomą i pionową oraz swobodny dostęp do stanowisk pracy,
- zapewniać możliwość wykonywania robót w pozycji nie powodującej nadmiernego wysiłku,
- posiadać właściwe środki ochrony zbiorowej chroniące przed upadkiem z wysokości,
- posiadać piony komunikacyjne.

5.2.11. Rusztowania należy ustawiać na podłożu ustabilizowanym. Elementy nośne rusztowania muszą być zabezpieczone przed poślizgiem, powierzchnia nośna musi mieć wystarczającą nośność. Należy zapewnić stateczność rusztowania.

5.2.12. Liczbę i rozmieszczenie zakotwień rusztowania oraz wielkość siły kotwiącej należy określić w projekcie rusztowania lub dokumentacji producenta.

5.2.13. W przypadku odsunięcia rusztowania od ściany (najczęściej strona wewnętrzna rusztowania) o ponad 0,2 m należy stosować środki ochrony zbiorowej chroniące przed upadkiem z wysokości od strony tej ściany.

5.2.14. Rusztowanie z elementów metalowych musi być uziemione (jeżeli zdefiniowano zagrożenie porażeniem prądem w karcie HIRA) i posiadać instalację piorunochronną. W przypadku, gdy rusztowanie ustawione jest przy ścianie budowli mającej instalację piorunochronną, jej wykonanie nie jest konieczne, pod warunkiem połączenia rusztowania ze zwodem pionowym urządzenia piorunochronnego. Rusztowanie ustawione w pomieszczeniach zamkniętych wewnątrz budowli nie podlega ochronie od wyładowań atmosferycznych. Rezystancja uziemienia rusztowania nie powinna przekraczać 10Ω. Badanie instalacji powinno być wykonane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a wynik pomiaru rezystancji uziemienia rusztowania należy wpisać w „Metryce rusztowania”. Formularz nr 4

5.2.15. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań są obowiązane do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.

5.2.16. Przed montażem lub demontażem rusztowań należy wyznaczyć, wygrodzić i oznakować strefę niebezpieczną.

5.2.17. Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań są zabronione:

- po zmroku, jeżeli nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność,
- w czasie gęstej mgły, intensywnych opadów deszczu, śniegu oraz gołoledzi,
- w czasie burzy lub wiatru o prędkości przekraczającej 10 m/s.

5.2.18. Pozostawianie materiałów i wyrobów na pomostach rusztowań po zakończeniu pracy jest zabronione.

5.2.19. Zrzucanie elementów demontowanych rusztowań jest zabronione.

5.2.20. Równoczesne wykonywanie prac na różnych poziomach rusztowania jest dopuszczalne tylko pod warunkiem zachowania bezpiecznych odstępów między stanowiskami.

	PROCEDURA / PROCEDURE P O / S 2 / B . 0 2 1 Zag / Issue 6440 Kat/ Cat A / Bc	Strona/Page 9 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

5.2.21. Rusztowanie powinno być sprawdzane codziennie zgodnie z „Listą sprawdzenia rusztowania: codzienna przed zmianą roboczą” Formularz nr 3 przez przedstawiciela Spółki (dopuszczającego) oraz użytkownika (kierującego zespołem pracowników wykonujących pracę). Takiego sprawdzenia należy również dokonać każdorazowo po silnym wietrze, opadach atmosferycznych, oraz działaniu innych czynników stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, potwierdzenie sprawdzenia powinno być udokumentowane w „Liście sprawdzenia rusztowania: codzienna przed zmianą roboczą” – Formularz nr 3.

5.2.22. Droga przemieszczania rusztowań przejezdnych powinna być wyrównana, utwardzona, odwodniona, a jej spadek nie może przekraczać 1%. Podczas pracy z rusztowań przejezdnych, powinny one być zabezpieczone przed przypadkowym ich przemieszczeniem.

5.2.23. Przemieszczanie rusztowań przejezdnych, w przypadku gdy przebywają na nich ludzie, jest zabronione.

5.2.24. W trakcie użytkowania rusztowania należy:

- przestrzegać ograniczeń dotyczących dopuszczalnych obciążeń podestów,
- zapewnić zamknięcie włazów komunikacyjnych,
- poruszać się tylko pionami komunikacyjnymi.

5.2.25. W celu ujednolicenia sposobu oceny bezpieczeństwa pracy na rusztowaniach, audytorzy powinni stosować „Listę kontrolną użytkowania rusztowań – audyt” - Formularz nr 5.

5.3. Praca na wysokości z wykorzystaniem drabiny

5.3.1. Przed rozpoczęciem prac z użyciem drabiny, należy wizualnie skontrolować, czy znajduje się ona w dobrym stanie technicznym.

5.3.2. Drabiny wadliwe należy natychmiast oznaczyć przytwierdzając zawieszkę „nie używać” i wycofać z użytkowania.

5.3.3. Zabrania się korzystania z przenośnych drabin do wykonywania prac na wysokości powyżej 2,5 m bez zastosowania przez pracownika szelek bezpieczeństwa przypiętych do bezpiecznego punktu kotwiącego. Powyższe nie dotyczy pracowników Jednostek Ratowniczo Gaśniczych z Biura BHP jedynie w czasie ćwiczeń oraz prowadzenia działań ratowniczych.

5.3.4. Do wykonywania prac na wysokościach powyżej 2,5 m należy wykorzystywać alternatywny sprzęt taki jak: windy, rusztowania, podesty przejezdne, drabiny z koszem zabezpieczającym.

5.3.5. Drabiny o długości powyżej 1,5 m muszą mieć nośność co najmniej 150 kg.

5.3.6. Zabrania się użytkowania drabin nie posiadających wymaganego atestu oraz instrukcji użytkowania.

5.3.7. Zabrania się używania drabiny do wnoszenia ładunków o dużym ciężarze lub gabarycie, który mógłby spowodować utratę równowagi lub upadek pracownika.

5.3.8. Korzystanie z drabiny w celu przemieszczania się (wchodzenie i schodzenie) jest dozwolone pod warunkiem, że pracownik może w tym celu użyć obydwu rąk i nóg. Wchodzić i schodzić należy z twarzą zwróconą w kierunku drabiny, po jednym szczeblu, zawsze trzymając się, co najmniej jedną ręką elementów drabiny.

5.3.9. Przy pracy z użyciem drabiny należy zapewnić obecność drugiej osoby w celu asekuracji, jeżeli wymóg taki wynika z działań zapobiegawczych po wykonaniu identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka HIRA.

5.3.10. Drabiny przenośne:

- muszą być tak ustawione, aby zapewnić ich stateczność w trakcie użytkowania,
- muszą być używane w taki sposób, aby przez cały czas była zapewniona możliwość bezpiecznego uchwycenia poręczy lub innych elementów konstrukcyjnych i wsparcia pracowników,
- muszą opierać się na stabilnym, trwałym, posiadającym odpowiednie wymiary, nieruchomym podłożu w taki sposób, aby szczeble pozostawały w pozycji poziomej, a drabina była zabezpieczona przed przemieszczaniem za pomocą urządzeń przeciwpoślizgowych przy górnych lub dolnych końcach podłużnic albo poprzez inne rozwiązania o równoważnej skuteczności,

	PROCEDURA / PROCEDURE P O / S 2 / B . 0 2 1 Zag / Issue 6440 Kat / Cat A / Bc	Strona/Page 10 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

- zawieszane muszą być zaczepione w bezpieczny sposób, tak aby zapobiec ich przemieszczaniu lub bujaniu,
- używane jako środki dostępu muszą być dostatecznie długie, tak aby wystarczająco wystawały ponad platformę dostępu (co najmniej 0,75 m), a kąt jej nachylenia powinien wynosić od 65 do 75°,
- wieloczęściowe łączone lub wysuwane muszą być używane w taki sposób, aby zapobiec przemieszczaniu się ich różnych części względem siebie,
- przejezdne przed ich użyciem muszą być pewnie unieruchomione,
- platformowe muszą być użytkowane zgodnie z instrukcją producenta.

5.3.11. Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich oraz prac spawalniczych z drabin jest zabronione.

5.3.12. Pracownicy wykonujący prace na drabinach muszą być przeszkoleni z zasad bezpiecznego ich użytkowania. Fakt przeprowadzenia szkolenia powinien być odnotowany i udokumentowany zaświadczeniem wydanym przez organizatora szkolenia.

5.3.13. Wszystkie drabiny przenośne muszą posiadać numer identyfikacyjny oraz „Kartę kontroli drabiny” – Formularz nr 6.

5.3.14. Każda drabina przenośna musi być skontrolowana co najmniej raz w roku, do końca pierwszego kwartału. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni pracownicy producenta drabiny lub pracownicy Spółki posiadający akredytację producenta. Do kontroli drabin zaleca się wykorzystać „Listę kontrolną drabiny/podestu” – Formularz nr 7.

5.3.15. Na każdej drabinie przenośnej należy umieścić naklejkę informującą o kontroli rocznej. Drabiny przenośne wieloelementowe muszą posiadać numer i naklejkę na każdym elemencie, który może być użyty samodzielnie. Wzór naklejki corocznie opracowuje i przekazuje komórkom organizacyjnym Biuro BHP. Komórki organizacyjne Spółki zamawiają i stosują naklejki zgodne ze wzorem. Drabiny bez naklejki kontrolnej nie mogą być użytkowane. Na drabinie powinna być naklejona tylko aktualna naklejka.

5.3.16. Drabiny przenośne użytkowane przez pracowników Wykonawcy na terenie Spółki muszą być:

- oznakowane i opisane w sposób umożliwiający ich identyfikację,
- okresowo i przed każdym użyciem kontrolowane przez wyznaczonych pracowników Wykonawcy. Kontrole okresowe powinny być udokumentowane.

5.3.17. Obowiązuje zakaz użytkowania drabin sznurowych/ linowych na terenie Spółki i dotyczy wszystkich pracowników własnych oraz wykonawców i podwykonawców. W nadzwyczajnych sytuacjach, gdy inne rozwiązanie techniczne nie jest możliwe, obowiązkowe jest jednocześnie i ciągłe stosowanie urządzenia samohamownego przypiętego do punktu kotwienia innego niż kotwienie drabiny.

5.3.18. Zasady użytkowania drabin stałych w Spółce stałych opisuje „Załącznik nr A 2 „ Drabiny stałe” do Standardu FPS 003 Praca na wysokości dostępny pod adresem:

http://studnia/BHP/Praca%20na%20wysokoci/AM%20BHP%20ST003%20-Za%C5%82%C4%85cznik%20%20A2%20Drabiny%20sta%C5%82e%20_PL.pdf

5.4. Praca na wysokości z wykorzystaniem podestu ruchomego (zwyżki) lub kosza zawieszanego pod Żurawiem

5.4.1. Prace na wysokości z wykorzystaniem podestów ruchomych mogą być wykonywane wyłącznie po uzyskaniu Zezwolenia na wykonywanie prac na wysokości Formularz nr 1.

5.4.2. Podczas prowadzenia prac na wysokości w ramach robót budowlanych, rozbiórkowych lub remontowych z wykorzystaniem mobilnych podestów ruchomych (zwyżek samochodowych, podnośników) lub koszy zawieszanych pod żurawiem, należy każdorazowo stosować środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości. Kosze wyżej wymienionych urządzeń muszą być wyposażone w punkty kotwienia środków ochrony indywidualnej wskazane przez producenta urządzenia lub projektanta. Punkty kotwienia muszą być oznakowane.

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 11 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

5.4.3. Nie wolno wychodzić ani wchodzić do kosza windy po jego podniesieniu na wysokość roboczą, chyba że Instrukcja producenta zezwala na taką czynność. Zakaz nie obowiązuje gdy:

- kosz windy służy do ewakuacji pracowników z wysokości w sytuacji awaryjnej,
- właściciel windy uzyskał pisemne odstępstwo od sposobu użytkowania urządzenia podlegającego dozorowi technicznemu wydane przez właściwego inspektora UDT.

5.4.4. Podesty ruchome (windy) lub kosze zawieszane pod żurawiem mogą być użytkowane pod warunkiem posiadania aktualnych przeglądów i dopuszczeń wymaganych przepisami prawa.

5.4.5. Użycie żurawia, dźwigu lub suwnicy z podwieszonym koszem do transportu ludzi musi być uzgodnione z Urzędem Dozoru Technicznego i wymaga pisemnego zezwolenia UDT.

5.4.6. Narzędzia i sprzęt używany podczas pracy na wysokości z wykorzystaniem podestu ruchomego (windy) lub kosza zawieszanego pod żurawiem muszą być zabezpieczone przed upadkiem.

5.4.7. Podesty ruchome (windy) i kosze zawieszane pod żurawiem powinny być każdorazowo sprawdzane przez kierownika budowy lub kierownika robót, a w przypadku braku osób pełniących takie funkcje, przez osobę dopuszczającą do pracy po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac. Zakres czynności objętych przedmiotowym sprawdzeniem określa dokumentacja producenta (Instrukcja użytkowania). Sprawdzenie powinno być udokumentowane.

5.4.8. Dopuszczenie do prac na podestach ruchomych może być wydane wyłącznie po wykonaniu wszelkich niezbędnych działań zapobiegawczych i potwierdzeniu ich wykonania przez pracownika odpowiedzialnego za ich realizację w „Karcie dopuszczenia do prac na wysokości – Podesty ruchome” Formularz nr 8.

5.5. Zasady dopuszczenia do prac na dachach oraz prac związanych z budową/naprawą podestów, podłóg (w tym instalacja, montaż i wymiana krat lub płyt podłogowych).

5.5.1. Prace wykonywane przez pracowników wykonawców zewnętrznych mogą być wykonywane wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia od pracowników upoważnionych przez kierownika komórki organizacyjnej.

5.5.2. Dopuszczenie do pracy na wysokości na dachach może być wydane wyłącznie po:

- a) wykonaniu wszelkich niezbędnych działań zapobiegawczych i potwierdzeniu ich wykonania przez pracownika odpowiedzialnego za ich realizację w „Karcie dopuszczenia do prac na wysokości – Dach” Formularz nr 9,
- b) opracowaniu Mapy szczegółowo pokazującej poruszanie się na dachu, dla wszystkich czynności na dachu, podczas planowania prac, zgodnie z poniższymi zaleceniami:
 - Mapa musi pokazywać dokładne przejścia komunikacyjne, w obrębie miejsca prac oraz z punktów wejścia/wyjścia do miejsca pracy, dla ludzi, narzędzi i materiałów,
 - należy oznaczyć kolorami miejsca gdzie przypinanie się do lin życia jest obowiązkowe (i do której liny życia),
 - Mapa musi określić zasięg obszaru pracy dostępny z każdej liny życia z uwzględnieniem długości linek bezpieczeństwa oraz położenie siatek bezpieczeństwa, jeśli zostały zamontowane,
 - sporządzając mapę należy sprawdzić czy czynności poruszania się niezbędne do wykonania prac, przyniesienia i wyniesienia narzędzi i materiałów są wykonalne,
 - punkty, w których konieczne jest przepinanie się z jednej liny życia do drugiej muszą być wyraźnie zaznaczone,
 - Mapa jest częścią oceny ryzyka HIRA i musi być podpisana codziennie lub każdorazowo przy zmianie warunków, przez każdego pracownika przed wejściem na dach. Przez podpisanie Mapy rozumie się podpisanie Karty oceny ryzyka HIRA lub lekkiej HIRA do której Mapa jest załącznikiem,
 - wersje mapy są przechowywane i dołączone do oceny ryzyka HIRA. Nowa kopia jest wydawana po każdej modyfikacji każdemu pracownikowi na dachu, który musi mieć ją przy sobie,
 - przykład wykonania Mapy pokazano w Załączniku nr 1.

5.5.3. Prace na dachach muszą być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby i na bieżąco kontrolowane przez osoby dozoru prac. Jeżeli prace na dachach/podeście/podłodze obejmują otwieranie i/lub wymianę/naprawę poszycia dachu/podestu/podłogi, w tym świetlików lub gdy zabezpieczenia zbiorowe w pełni nie zabezpieczają prac, prace te muszą być ciągle obserwowane i kontrolowane przez Obserwatora

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 12 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

BHP lub obserwowane „na żywo” za pośrednictwem kamer. Obserwatorem BHP dla tych prac może być wyłącznie pracownik ArcelorMittal Poland S.A. lub kompetentna osoba, która nie może być zatrudniona przez wykonawcę prowadzącego prace na dachu. W przypadku stosowania kamer, Obserwator BHP musi mieć stały kontakt werbalny z osobami przebywającymi na dachu, tak aby mógł zainterweniować, jeżeli zauważy niebezpieczne działanie lub sytuację. Jeśli Obserwator BHP z jakiegoś powodu nie może chwilowo obserwować prac, prace muszą zostać wstrzymane, a pracownicy muszą opuścić dach.

- 5.5.4. Wszyscy pracownicy wykonujący prace na wysokości, w tym osoby nadzorujące te prace, muszą być zabezpieczone poprzez zastosowanie indywidualnego sprzętu ochrony przed upadkiem z wysokości.
- 5.5.5. Środki ochrony zbiorowej takie jak siatki bezpieczeństwa pod dachem, na którym nie zamontowano innych ochron zbiorowych takich jak bezpieczne podesty i kładki wyposażone w bariery, muszą być zawsze zastosowane, chyba że analiza ryzyka (HIRA) dopuszcza fakt, że nie są potrzebne lub możliwe do wykonania zadania. Podczas montażu poszycia dachu na nowych budynkach (nowych konstrukcjach) stosowanie siatek bezpieczeństwa jest obowiązkowe. Siatki bezpieczeństwa muszą być zamontowane zgodnie z Instrukcją użytkowania. Przed zainstalowaniem siatek należy sporządzić Plan montażu. Odstępstwo od stosowania siatek bezpieczeństwa podczas pracy na dachu wymaga pisemnej zgody Głównego Specjalisty BHP i członka Dyrekcji Wykonawczej Spółki.-„Zgoda na odstąpienie od stosowania siatek pod dachem” – Formularz nr 10 .
- 5.5.6. Zgoda na odstąpienie od stosowania siatek pod dachem jest ważna jeden rok, pod warunkiem, że warunki wykonywania pracy nie zmieniły się np. praca wymaga zdemontowania poszycia dachu lub świetlików.
- 5.5.7. Zgoda na odstąpienie od stosowania siatek pod dachami obiektów, które mają dach wykonany w technologii, która uniemożliwia ich zastosowanie oraz po ocenie ryzyka HIRA nie wymaga zastosowania siatek (np. budynki administracyjne piętrowe z stropodachem) może być wydana bezterminowo.
- 5.5.8. Transport lub przenoszenie pracowników na wysokość może odbywać się wyłącznie z wykorzystaniem urządzeń do tego celu przeznaczonych i spełniających wymogi określone w obowiązujących przepisach.
- 5.5.9. W przypadku braku punktów kotwienia na dachu, podeście, podłodze należy zlecić wykonawcy prac wykonanie punktów kotwienia.
- 5.5.10. Na dachach płaskich o odpowiedniej wytrzymałości dopuszcza się stosowanie przenośnych punktów kotwienia.
- 5.5.11. Wejścia na dachy - w tym wejścia na dachy obiektów wewnątrz hal - muszą być trwale zamknięte na kłódki i oznakowane zakazem wstępu. Wydawanie kluczy do wejść na dach może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia od osób upoważnionych imiennie przez kierownika komórki organizacyjnej. Powyższe nie obowiązuje jeśli wejścia są drogą ewakuacyjną.

5.6. Środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości

- 5.6.1. Jako środki ochrony indywidualnej, chroniące przed upadkiem z wysokości, wolno stosować jedynie te wyroby, które zostały dopuszczone do obrotu na podstawie przepisów dotyczących systemu oceny zgodności.
- 5.6.2. W skład typowego zestawu środków ochrony indywidualnej, chroniącego przed upadkiem z wysokości, wchodzi: atestowana pełna uprząż zabezpieczająca, zaczepy linkowe z amortyzatorami (w przypadku, gdy wysokość spadania może przekroczyć 4 metry) lub blokada (w przypadku gdy wysokość spadania jest mniejsza niż 4 metry), zatrzaśniki samozamykające (lub typu karabińczykowego) oraz bezpieczne punkty kotwiące. Stosowanie pasów bezpieczeństwa jest zabronione.
- 5.6.3. W przypadku, gdy wymagany jest większy zasięg ruchu niż ten, który umożliwia zaczep linkowy, należy przeprowadzić identyfikację zagrożeń i ocenę ryzyka HIRA, w celu ustalenia konieczności stosowania lin bezpieczeństwa oraz podwójnych zaczepów linkowych. W razie konieczności stosowania podwójnych zaczepów linkowych, jeden z nich powinien być zapięty przez cały czas. Podwójna lina bezpieczeństwa jest obowiązkowa zawsze, gdy pracownik musi zmienić poziom i znajduje się chwilowo niezabezpieczony przed upadkiem.
- 5.6.4. Przed zleceniem pracy na wysokości, przy której wymagane jest użycie punktów kotwienia, do obowiązków osoby zlecającej te prace należy zapewnienie zainstalowania punktów kotwienia, które zagwarantują ich bezpieczeństwo i możliwość przyjęcia przez nie wymaganego obciążenia oraz zostaną dopuszczone do

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 13 / Stron/Pages 14 Wydanie/Edition 1	 ArcelorMittal
---	---	---	---

użycia przez osobę kompetentną (osoba kompetentna to osoba, która odbyła odpowiednie szkolenie i która posiada odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia).

- 5.6.5. Osoba nadzorująca prace na wysokości ma obowiązek wskazania właściwych i odpowiednio wytrzymałych punktów kotwienia. Punkty kotwienia, o ile to możliwe, powinny się znajdować nad głową pracownika i powinny być tak dobrane, aby zapewnić minimalną wolną przestrzeń w strefie spadania pozwalającą na bezpieczne i bezkolizyjne wyhamowanie spadania pracownika.
- 5.6.6. Zabrania się przypinania lin bezpieczeństwa do barier ochronnych, rurociągów i kabli energetycznych.
- 5.6.7. Przenośne punkty kotwienia oraz przenośne liny życia mogą być użytkowane po wyznaczeniu elementów konstrukcji posiadających wytrzymałość wymaganą dla w/w środków ochrony przed upadkiem określonych w instrukcji użytkowania producenta.
- 5.6.8. W przypadku, gdy wymagana jest lina bezpieczeństwa, osoba nadzorująca prace na wysokości ma obowiązek zapewnienia, że lina bezpieczeństwa jest odpowiednio zaprojektowana, przetestowana i zainstalowana przez osoby kompetentne.
- 5.6.9. Wraz z każdym rodzajem środka ochrony indywidualnej, chroniącego przed upadkiem z wysokości, użytkownik powinien otrzymać instrukcję jego użytkowania. Instrukcja powinna wyczerpująco określać wymagania stosowania, kontroli i konserwacji danego środka oraz powinna być sporządzona w języku polskim.
- 5.6.10. Każdy pracownik wykonujący prace na wysokości, gdzie w ocenie ryzyka HIRA zidentyfikowano zagrożenie upadkiem z wysokości i przewidziano w środkach zapobiegawczych przypinanie się do punktów kotwienia lub lin życia **MUSI BYĆ PRZYPIĘTY PRZEZ CAŁY CZAS WYKONYWANIA PRACY.**
- 5.6.11. Kierownicy komórek organizacyjnych, w których użytkowane są środki ochrony indywidualnej chroniące przed upadkiem z wysokości, zobowiązani są do opracowania i wdrożenia „Instrukcji gospodarki indywidualnym sprzętem chroniącym przed upadkiem z wysokości” zawierającej:
 - miejsce i sposób przechowywania i wydawania sprzętu,
 - procedurę dotyczącą kontroli przed użyciem,
 - procedurę kontroli okresowych,
 - procedurę wycofywania niesprawnego i zużytego sprzętu,
 - wykaz pracowników odpowiedzialnych za sprawowanie nadzoru nad dystrybucją, użytkowaniem i kontrolowaniem tych środków.
- 5.6.12. Przed zezwoleniem na pracę na wysokości z użyciem środków ochrony indywidualnej chroniących przed upadkiem z wysokości osoba zezwalająca lub bezpośrednio nadzorująca pracę ma obowiązek zapoznać użytkownika środków ochrony indywidualnej z zasadami korzystania z tych środków, oraz przeprowadzić trening dotyczący ich stosowania.
- 5.6.13. Za właściwe stosowanie środków ochrony indywidualnej chroniących przed upadkiem z wysokości odpowiedzialni są: pracownik stosujący dany środek, osoba nadzorująca prace na wysokości i Obserwator BHP.
- 5.6.14. Środki ochrony indywidualnej, które zostały użyte do powstrzymania spadania pracownika, lub kontrola wykazała nadmierne ich zużycie lub niepoprawne funkcjonowanie, należy bezwzględnie wycofać z użytkowania i zlikwidować. Likwidacja środka musi być udokumentowana, a środek fizycznie zniszczony w celu uniknięcia jego ponownego nieuprawnionego użycia.

6. DOKUMENTY ZWIĄZANE

6.1. Wymagania prawne

- 6.1.1. Kodeks Pracy z dnia 26.06.1974r. (tekst jednolity Dz.U.2019. poz.1040 wraz z późniejszymi zmianami)
- 6.1.2. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz. U z 2003 Nr 169 poz. 1650 wraz z późniejszymi zmianami)
- 6.1.3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401)

	PROCEDURA / PROCEDURE PO/S2/B.021 Zag/Issue 6440 Kat/ Cat A/Bc	Strona/Page 14 / Stron/Pages 14	 ArcelorMittal
		Wydanie/Edition 1	

6.1.4. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U. 2001 nr 118 poz. 1263)

6.2. Normy, Standardy FPS

6.2.1. PN-ISO 45001

6.2.2. Standard ResponsibleSteel™

6.2.3. Standard FPS 003” „Praca na wysokości” z załącznikami do standardu

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1- Mapa dachu

Załącznik nr 2- Wytyczne do uzyskania zgody na odstępstwo od stosowania siatek pod dachem

8. FORMULARZE/ZAPISY ZARZĄDZONE NINIEJSZYM DOKUMENTEM

Lp.	Numer formularza/Nazwa zapisu i/lub nazwa zapisu elektronicznego	Miejsce przechowywania lub osoba przechowująca	Czas przechowywania / Kategoria archiwum
1.	Formularz nr 1- Zezwolenie na wejście/wykonywanie prac na wysokości	Komórka organizacyjna	1 rok
2.	Formularz nr 2- Protokół odbioru technicznego rusztowania	Komórka organizacyjna	1 rok
3.	Formularz nr 3- Lista sprawdzenia rusztowania	Komórka organizacyjna	1 rok
4.	Formularz nr 4- Metryka rusztowania	Komórka organizacyjna	1 rok
5.	Formularz nr 5- Lista kontrolna użytkowania rusztowań – audyt	Komórka organizacyjna	1 rok
6.	Formularz nr 6- Karta kontroli drabiny	Komórka organizacyjna	1 rok
7.	Formularz nr 7- Lista kontrolna drabiny/podestu	Komórka organizacyjna	1 rok
8.	Formularz nr 8- Karta dopuszczenia do prac na wysokości – Podesty ruchome	Komórka organizacyjna	1 rok
9.	Formularz nr 9- Karta dopuszczenia do prac na wysokości – Dach	Komórka organizacyjna	1 rok
10.	Formularz nr 10- Zgoda na odstępstwo od stosowania siatek pod dachem	Komórka organizacyjna	1 rok lub na okres ważności

9. INFORMACJE DODATKOWE

Procedura zastępuje Zarządzenie nr 1/2017DG z dnia 08.02.2017.